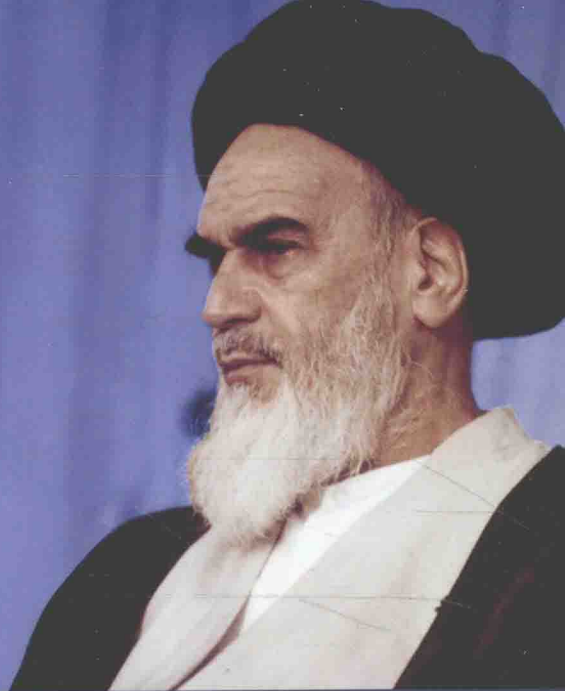

西北大学211工程重点学科资助

霍梅尼 外交思想的渊源和理论体系

Ruhollah Khomeini's Diplomatic Thought:
Origins and Theoretical System

منابع و سیستم اندیشه های دیپلماتیک امام خمینی

赵广成◎著

世界知识出版社

西北大学211工程重

霍梅尼外交思想的 渊源和理论体系

Ruhollah Khomeini's Diplomatic Thought:
Origins and Theoretical System

منابع و سیستم اندیشه های دیپلماتیک امام خمینی

赵广成◎著

图书在版编目 (CIP) 数据

霍梅尼外交思想的渊源和理论体系 / 赵广成著.

—北京: 世界知识出版社, 2016.6

ISBN 978-7-5012-5233-6

I . ①霍… II . ①赵… III . ①霍梅尼, F.D. (1902—1989) —
对外政策—思想评论 IV . ①D837.39

中国版本图书馆CIP数据核字 (2016) 第120928号

责任编辑
责任出版
责任校对
封面设计

袁路明 余 岚

赵 玥

张 琨

田 林

书 名

霍梅尼外交思想的渊源和理论体系

Huomeini Waijiao Sixiang de Yuanyuan He Lilun Tixi

作 者

赵广成

出版发行

世界知识出版社

地址邮编

北京市东城区干面胡同51号 (100010)

网 址

www.ishizhi.cn

电 话

010-65265923 (发行) 010-85119023 (邮购)

经 销

新华书店

印 刷

北京毅峰迅捷印刷有限公司

开本印张

720 × 1020毫米 1/16 17½印张

字 数

291.84千字

版次印次

2016年6月第一版 2016年6月第一次印刷

标准书号

ISBN 978-7-5012-5233-6

定 价

45.00元

版权所有 侵权必究

摘 要

1979年伊朗伊斯兰革命爆发后，伊朗与美国等西方主要国家的关系由友好走向敌对。30多年来，美国一直试图用高压政策迫使伊朗在重大问题上做出让步，伊朗则针锋相对地奉行激进和强硬外交路线，致使伊美关系至今仍未走出恶性循环的怪圈。伊朗作为世界上的一个小国，长期奉行与超级大国对抗的强硬政策，而且屡屡走到几乎擦枪走火的战争边缘，成为世界外交舞台上的一道风景线。伊朗奉行这种外交政策的原因自然是多方面的，霍梅尼的外交思想必然是其中一个最为重要的因素。霍梅尼作为伊朗伊斯兰共和国的主要缔造者，他的外交和国际战略思想在很大程度上决定着伊朗的外交政策。

霍梅尼出生于一个宗教世家，自幼过着孤儿和动荡的生活，但受到了严格的宗教教育。他凭着坚毅的个性和敏锐的判断力，一再选择德高望重的阿亚图拉为导师，一步步地攀登上了乌拉玛教阶的顶点。霍梅尼早年曾经希望像他的导师那样进入体制内，但因为教阶太低而受到国王的几次非意图性忽视，随即走上了与国王为敌和反对君主制的不归路。在早期斗争和流亡期间，霍梅尼潜心研究伊斯兰教义和著书立说，逐渐形成了完整而系统的人性观、政治哲学和外交思想。与此同时，他密切关注着伊朗国内局势的发展，一直通过著述和录音带影响着国内反政府活动的走向，在时机成熟时一举领导了推翻巴列维王朝的伊斯兰革命。

霍梅尼外交思想的基础是他的伊斯兰政治哲学，其政治哲学的基

础则是善恶二元对立的人性观。他认为人面前摆着两条道路：正确的道路和错误的道路。正确的道路通向真主和天堂，错误的道路坠向撒旦和地狱。人本身无法辨别这两条道路，只能在真主的启示及先知和伊玛目的引导下，走上正确的道路并达到完美的境界。所以，霍梅尼人性观的基础是改造人，而把人改造成好人只能靠伊斯兰教。由于伊斯兰教义是需要教法学家来阐释的，在伊玛目“隐遁”的情况下，霍梅尼提出了“法基赫监国”思想。具体地说，就是由享有至高无上权威的教法学家代行元首之职，监督政治体制和权力体系使其不偏离伊斯兰教的轨道。

在学术研究和政治斗争中，霍梅尼形成了三个重要的政治身份，分别是作为阿亚图拉的霍梅尼、作为反专制斗士的霍梅尼和作为伊朗人的霍梅尼。这三个身份决定了霍梅尼看世界的视角和出发点，也构成了他的国际关系和外交思想的渊源。由于这三个身份的影响，霍梅尼的外交思想具有三个明显的特征：（1）浓重的伊斯兰教色彩，主要表现在输出革命和圣战思想两个方面；（2）独特的“法基赫监国”基础上的民主制，具体表现为领袖和总统分享外交决策权，而领袖对外交事务有着最高决定权；（3）鲜明的民族主义特征，具体表现为反帝、反殖、反对超级大国和反对外来干涉，在对外关系中特别强调要被大国当成平等的一员。

霍梅尼外交思想是一个庞杂的体系，概括起来有六个方面的内容：（1）穆斯林大团结思想；（2）输出革命思想；（3）伊斯兰圣战思想；（4）欲盖弥彰的民族主义思想；（5）和平共处的国家间关系思想；（6）有选择地吸收西方文明成果的思想。这六个方面体现了一种二元对立的二分法，二分法则表现在三个方面：穆斯林与非穆斯林、压迫者与被压迫者、伊朗与外部世界。三个方面的二分法产生了三个界限，伊朗的边界、伊斯兰世界的边界和第三世界的边界。在伊朗伊斯兰共和国的外交实践中，霍梅尼外交思想沿着这三个边界产生影响，造成了三个方面的二元对立和紧张关系。第一，伊斯兰革命输出政策导致伊朗与伊斯兰世界关系紧张；第二，革命主义外交导致伊朗与国际体系关系紧张；第三，小国怀有大国志向导致伊朗外交经常成为世界关注的焦点。

通过对霍梅尼外交思想的初步研究，本书得出了以下四点结论。

第一，霍梅尼外交思想是伊朗外交的最高指导原则，是伊朗推行革命主义反体系外交的根本原因；第二，霍梅尼外交思想根植于伊朗人的人格分裂中，迎合了伊朗民族心理中保守、极端的一面；第三，霍梅尼外交思想是在实践中不断调适的理论，伊朗外交长期僵化是因为没有人拥有足够的权威对其进行发展和创新；第四，伊朗虽然至今没有放弃输出革命和反体系外交，但事实上一直并将继续走一条曲折融入国际社会的外交路线。这是伊朗外交的总趋势和大方向，只是经常会发生曲折甚至倒退，就像最近的尼米尔事件导致的外交危机那样。

鉴于上述分析，国际社会与伊朗打交道，应当高度关注以下四个方面。第一，伊朗是一个背负“历史包袱”的怀旧型国家，伊朗人一向对外来威胁极其敏感，对大国保持着高度的不信任，很多时候是臆想和夸大了来自大国的威胁。第二，伊朗是一个“具有大国志向的小国”，在对外交往中特别需要被当做大国对待。否则，伊朗政府宁可承受一场外交危机，也要争得一个徒有虚名的平起平坐地位。第三，伊朗是一个什叶派伊斯兰教国家。伊斯兰教在世界上处于被压迫地位，什叶派则是伊斯兰世界内部的少数派，这使伊朗人对宗教安全威胁的敏感性不亚于国家安全。第四，伊朗是一个非东非西的国家，但在民族属性和价值取向上更接近西方。他们虽然高调反对美国和西方国家，但内心深处更加看重与它们的关系，更加渴望得到西方国家的友谊和支持。

需要强调的是，伊朗作为一个小国长期奉行反体系外交，在没有可靠后盾的情况下，始终没有把“老鼠戏猫”游戏玩到不可收拾的地步，表现出了高度的外交谋略和灵活性。他们用极端方式表达诉求，在对抗中迫使大国倾听自己的声音，用“悬崖边外交”实现原本不可能实现的目标，但始终不关闭通过谈判解决争端的大门。他们牢牢地把握着本国外交的主动权，在与大国对抗时设有秘而不宣的底线，绝不会听任局势发展到越过底线、不可挽救的地步。这是其他小国甚至大国应当借鉴的。

Abstract

After the outbreak of the Islamic Revolution in Iran in 1979, Iran's relations with the United States and other major Western nations changed from friendship toward hostility. For more than 30 years, the United States has been trying to force Iran to make concessions on major issues by coercion, while Iran has been giving the U.S. hatred for hatred, tit for tat, pursuing a radical and hard-line foreign policy line. As a result, Iran-US relations have not yet gone out of the vicious circle till now. As a small country in the world, Iran has long pursued a tough policy opposing to superpowers, and often went to the brink of war, which constitute a landscape on the world diplomatic stage. The reason why Iran pursues such a foreign policy is naturally multifaceted, but Khomeini's diplomatic thought must be the most important factor of it. Khomeini as the main founder of the Islamic Republic of Iran, his diplomatic and international strategic thought determines Iran's foreign policy in a large scale.

Being born into a religious family, Khomeini lived a turbulent life as an orphan in his early years, meanwhile received the strict religious education. With his fortitudinous personality and a keen sense of political timing and ability to seize the opportunity, Khomeini selected the highly respected Ayatollahs as his masters again and again, and thus climbing onto the vertex of Ulema's ladder in Iranian society. During his early

years, Khomeini had harbored a dream of entering the political system like his master, after several unintentional inattentions by the Shah, however, he embarked on a road of no return against the Shah and the monarchy stubbornly. During his early internal anti-government struggles and lives in exile, Khomeini devoted himself into the research of Islam and wrote papers and books, and thus gradually formed a comprehensive and systematic view of human nature, political philosophy and diplomatic thought. At the same time, he was closely watching the developments of the situation inside Iran, and kept affecting the trend of domestic anti-government activities through his writings and tapes. Once the opportune time appeared, he led a ferocious Islamic revolution which led to the overthrowal of the Pahlavi dynasty in one fell swoop.

Khomeini's diplomatic thought is based on his Islamic political philosophy, the basis of which is his view of Human Nature with a binary dichotomy between the good and the bad. He believes that people stand in front of two paths: the right path and the wrong path. The right path leads to Allah and heaven, while the wrong path to Satan and hell. Human himself, however, is unable to distinguish between these two paths, and only in the revelation of Allah, and the guidance of prophet and Imams, can he embarks on the right path and thus achieve perfection. Therefore, the basis of Khomeini's view of human nature is the reform of people, but only relying on Islam can people be transformed into good men. Since Islam needs to be interpreted by the jurists, at the time of the "occulation" of Imam, Khomeini proposed his viewpoint of "Guardianship of Faqih". Specifically, the Islamic jurists with supreme authority would act as the sovereign, supervising the political regime and power system so as not to deviate from Islamic track.

During his academic research and political struggle, Khomeini formed the three important political identities, i.e., the Khomeini as an Ayatollah, the Khomeini as an anti-authoritarian fighter, and the Khomeini as an Iranian. These three identities decided the perspective and starting

point from which Khomeini watches the world. Also, they constitute the riching sources for his ideas on international relations and diplomacy. Due to the impact of these three identities, Khomeini's diplomatic thought has three distinct characteristics: (1) a strong color of Islam, mainly shown in exporting revolution and jihad ideology; (2) the unique viewpoint of democracy based on the "Guardianship of Faqih," according to which Leader and President share decision-making authority while Leader keep the ultimate authority; (3) the distinctive characteristic of nationalism, the specific manifestation of which is his opposition to imperialism, colonialism, superpowers and foreign interference in Iran's internal affairs, as well as the special emphasis on being treated as an equal member by major powers.

Khomeini's diplomatic thought is a complex system. Its contents are composed of six tenets: (1) the unity of Muslims throughout the world; (2) the idea of exporting revolution; (3) the idea of Islamic Jihad; (4) the distinct nationalism; (5) peaceful co-existence with other nations; (6) selective absorption of Western civilizations. These thoughts reflect a dichotomy of binary oppositions, which manifests itself in three ways: Muslims and non-Muslims, the oppressors and the oppressed, Iran and the outside world. These three aspects produce three boundaries, i.e., the boundaries of Iran, the Islamic world, and the Third World. In diplomatic practice of the Islamic Republic of Iran, Khomeini's diplomatic thought exerts its influences along the three borders, resulting in binary oppositions and tensions in three areas. First, exporting revolution policy leads to the tensions between Iran and the Islamic world; second, revolutionary diplomacy leads to the tensions between Iran and the international system; and third, harboring the great-power-ambition by a small country like it always makes Iran's diplomacy the focus of world attention.

This preliminary study of Khomeini's diplomatic thought tells us four conclusions. First, Khomeini diplomatic thought is the highest guiding principle of the Iranian diplomacy, as well as the fundamental orgin of Iran's

pursuing the revolutionary anti-systemic diplomacy; Second, Khomeini's diplomatic thought has its roots in Iranian personality disorder, and panders to the conservative, extreme side in Iranian national psychology; Third, Khomeini diplomatic thought is the theory adapted constantly in practice, while the long rigidity of Iran's Foreign policy is because that no one has enough authority to develop and innovate it. Fourth, although Iran has not abandoned its exporting revolution and anti-system diplomacy, in fact, it has been and will continue to follow a tortuous diplomatic route of integration into the international community. This is the general trend, and the great direction, of the Iranian diplomacy with constant tortuousness even retrogression, just like the recent diplomatic crisis triggered by the execution of Sheyh Nimr by Saudi government.

On the basis of the above analysis, the international community should be highly concerned with the following four aspects in its dealing with Iran. First, Iran is a retrospective nation bearing a "historical burden." Iranian people always keep extremely sensitive to external threats, and highly distrust to major powers, thus constantly exaggerating, even surmising, the threat from the major powers. Second, Iran is a "small country harboring a great-power-ambition," which has a special need to be treated as a great power in its foreign relations. Otherwise, the Iranian government would rather endure a diplomatic crisis, only to gain a symbolic status of a big state. Third, Iran is a Shiite Muslim country. Islam has been long oppressed in the world, while Shiites are a minority within the Islamic world, which combine to make Iranians no less sensitive to religious threat than to national security threat. Fourth, Iran is a non-Western as well as non-Eastern country, which is closer to the West in its national identity and cultural values. Although Iranians oppose to the US and Western countries in a lofty tone, they pay more attention to their relations with them, more eager to get the friendship and support of Western countries.

It should be stressed that Iran, as a small country, has long pursued an

anti-system diplomacy. In the absence of a reliable backing country, it never plays the “mouse teasing a cat” game to the point of getting out of control, showing a high degree of diplomatic astuteness and flexibility. Iranian leaders express their demands with extreme way, forcing the major powers to listen to their voices. They use the “cliff-edge diplomacy” to achieve the goal originally impossible to them, but never closed the door of settlement of the dispute through negotiations. They firmly grasp the initiative in their diplomacy, and decide secret bottom line in their confrontation with the major powers, never allowing the bottom line be crossed and the situations deteriorate to the point out of control. This is what should be used for reference by small, and even big, countries.

خلاصه

پس از وقوع انقلاب اسلامی در ایران در سال ۹۷۹۱، روابط ایران با ایالات متحده و دیگر کشورهای عمده غربی، از دوستانه به خصمانه تغییر کرده است. بیش از ۰۳ سال است که ایالات متحده سعی می‌کرده است ایران را با استفاده از زور به سازش در مورد مسائل مهم اجبار کند، در عین حال، ایران به طور متخاصم خط دیپلماتیک رادیکال و سخت سر را پیش گرفت. در نتیجه، روابط ایران و آمریکا تا به حال کاملاً از دور باطل خارج نرفته است. ایران به عنوان یک کشور کوچک در جهان، دائماً یک سیاست سخت سر متخاصم با ابرقدرتها را پیش می‌گیرد، و اغلب به آستانه جنگ می‌رود. این وضعیت واقعاً یک چشم انداز در صحنه دیپلماتیک جهان است. علل ایران برای پیش گرفت این سیاست خارجی طبیعتاً بسیار است، ولی اندیشه های امام خمینی در باره امور خارجه قطعاً مهمترین عاملی در آن است. خمینی به عنوان بنیانگذار اصلی جمهوری اسلامی ایران، اندیشه های او در باره امور خارجه و استراتژی بین المللی سیاست خارجی ایران را تا حد زیادی تعیین کرده است.

خمینی در یک خانواده مذهبی متولد شد. وی دوران کودکی یتیم خود را در آشفته‌گی گذرانده، ولی آموزش مذهبی سخت پذیرفته بود. او با شخصیت سخت سرانه و حس مشتاق خود، مکرراً آیت الله مورد احترام بسیار را به عنوان مربیان خود انتخاب کرد. به این طریق، او گام به گام به رأس پله مذهبی علما رسید. خمینی در اوایل زندگی خود امیدوار بود مثل مربیان خود داخل سیستم مقرر شود. اما چون با آن مرتبه پائین مذهبی وقت او، چندین بار دچار غفلت غیر عمدی از شاه بود، به تدریج راه بدون بازگشت متخاصم با شاه و مخالفت با سلطنت را گرفت. در جریان مبارزه اولیه و تبعید او، خمینی ضوابط اسلامی را بدقت تحقیق کرده و آثار مختلت را نوشته و نشر کرده بود. در این جریان، اندیشه های کامل و سیستماتیک او در باره طبیعت انسان، فلسفه سیاسی و امور خارجه

به تدریج صورت گرفت. در عین حال، او وضعیت داخلی ایران را از نزدیک تماشا کرده و روند فعالیت های ضد دولتی داخل ایران را از طریق نوشته ها و نوار ضبط صوت تحت تاثیر قرار می گرفت. هنگامی که زمان آن رسیده است، او فرصت را به غنیمت شمرد و سلسله پهلوی را با یک انقلاب اسلامی به رهبری او یکسره سرنگون کرد.

پایه اندیشه های خمینی در باره امور خارجه فلسفه سیاسی اسلامی او است. اساس فلسفه سیاسی او افکار متقابل دوتائی خودش در باره طبیعت انسان است. او معتقد است که دو جاده در مقابل مردم است: راه درست و راه مشتبه. راه درست به خدا و بهشت می رسد و راه مشتبه به شیطان و جهنم. انسان خودش نمی تواند این دو راه را به هم تشخیص کند، فقط با بهره برداری از وحی الله و هدایت پیامبر و ائمه که می تواند راه راست را پیش گیرد و در نتیجه به کمال برسد. بنابراین، بنیاد افکار خمینی در باره طبیعت انسانی تحول انسان است، فقط با تکیه بر اسلام است که می تواند انسان را به انسان خوب تحول دهد. از آنجا که ضوابط اسلام نیاز به توضیح توسط ائمه است، در غیبت آخرین امام، خمینی اندیشه ((ولایت فقیه)) را پیشنهاد کرده است. به طور خاص، فقیه با عالیترین اعتبار وظیفه امامت را موقتاً به عهده گرفته، و با نظارت خود نظام سیاسی و سیستم قدرت را از انحراف از اسلام جلوگیری کند.

در جریان تحقیقات علمی و مبارزه سیاسی، خمینی سه هویت مهم سیاسی را به دست آورد: خمینی به عنوان آیت الله، خمینی به عنوان مبارز ضد استبدادی و خمینی به عنوان ایرانی. این سه هویت چشم انداز و نقطه عزیمت خمینی برای تماشای جهان را تشکیل می دهد، بلکه منابع اندیشه های او در باره روابط بین الملل و امور خارجه هم هست. بر اثر این سه هویت، اندیشه های خمینی در باره امور خارجه دارای سه ویژگی متمایز است: ۱- رنگ ضخیم اسلامی، به طور عمده در صدور انقلاب و جهاد؛ ۲- دموکراسی خاصی بر اساس ((ولایت فقیه))، به طور صریح، سهم کردن تصمیم گیری در امور خارجه بین رهبر و رئیس جمهور، ولی تصمیم گیری نهائی در دست رهبر. ۳- ویژگی متمایز از ملیگرایی، به طور خاص، ادعاهای ضد امپریالیستی، ضد استعماری، ضد ابرقدرت ها و مخالفت با دخالت خارجی. و در روابط خارجی با تاکید ویژه به برابری خود با کشورهای بزرگ.

اندیشه های خمینی در باره امور خارجه یک مجموعه پیچیده که به طور مختصر، دارای شش زمینه محتویات است: ۱- فکر وحدت بین مسلمانان؛ ۲- فکر صدور انقلاب؛ ۳- فکر جهاد اسلامی؛ ۴- ناسیونالیسم غیر قابل پنهان شدن؛ ۵- فکر مزبستی صلح آمیز با کشورهای دیگر؛ ۶- تفکر جذب نتیجه تمدن غرب به صورت انتخابی. این شش زمینه محتویان نشان دهنده یک دوگانگی تقابل دوتایی است که در سه زمینه صورت گرفته است: مسلمانان و غیر مسلمانان، مستضعفان و مستکبران، ایران و جهان خارجی. این سه دوگانگی منجر به سه مرز شده است

که عبارت به ترتیب از مرز ایران، مرز جهان اسلامی و مرز جهان سوم. در عملهای دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران، اندیشه های خمینی به طول این سه مرز اثر گذاشته که منجر به تنش ها در روابط خارجی ایران در سه زمینه است. اول، صدور انقلاب منجر به روابط تیره ایران با جهان اسلامی؛ دوم، دیپلماسی انقلابی منجر به تنش روابط ایران و سیتم بین الملل؛ سوم، یک کشور کوچک با جاه طلبی شایسته کشورهای بزرگ منجر به آن است که دیپلماسیهای ایران اغلب کانون جهانی به شمار می رود.

با مطالعه مقدماتی اندیشههای خمینی در امور خارجه، این کتاب چهار نتایج زیر به دست آورده است. اول، اندیشههای خمینی در باره امور خارجه بالاترین اصل هدایت دیپلماسیهای ایران است و دلیل اساسی دیپلماسیهای انقلابی ضد سیستمی ایران به شمار می رود؛ دوم، اندیشه های خمینی در باره امور خارجه ریشه اش در اختلال شخصیتی ایرانیان است و با زمینه های افراط گرا و محافظه کار طنین می اندازد. سوم، اندیشههای خمینی در باره امور خارجه نظریه ای است در حال توسعه و نوآوری پیوسته در جریان عملکرد. دیپلماسی های ایران در مدت های طولانی متحجر بوده است، چرا که کسی به اندازه کافی اعتبار ندارد که اندیشه های او را به توسعه و نوآوری اندازه؛ چهارم، اگر چه ایران تابحال دیپلماسی صدور انقلاب و ضد سیستمی را رها نکرد، اما در واقع دنبال یک مسیر پر پیچ و خم ادغام به جامعه بین المللی بوده و خواهد بود. این روند کلی و سمت بزرگ دیپلماسی های ایران است، با وجود آنکه اغلب پر پیچ و خم، حتی گاه و بیگاه سرفت اتفاق می افتد، مانند بحران دیپلماتیک اخیر به عنوان نتیجه حوادث نمل.

با در نظر گرفتن تحلیلهای بالا، جامعه بین المللی در برخورد با ایران، باید به چهار مورد زیر توجه خاصی کرد. اول، ایران یک کشور نوستالژی با ((چمدان تاریخی)) است. ایرانی ها همیشه به تهدیدات خارجی بسیار حساس هستند. بدین جهت، آنها همواره نسبت به کشور های بزرگ به درجه بالا عدم اعتماد نشان می دهند. در اغلب زمان ، آنها تهدید از کشورهای بزرگ را اغراق، و حتی خیالی کرده اند. دوم، ایران یک کشور کوچک با جاه طلبی شایسته کشورهای بزرگ است. در روابط خارجی ایرانیان تأکید ویژه ای می کنند که باید به آنها به عنوان یک کشور بزرگ رفتار کنند. در غیر این صورت، دولت ایران سعی خواهد کرد مقام ساختگی برابر بودن را بدست بیاورد، حتی یک بحران دیپلماتیک را تحمل کند. سوم، ایران یک کشور اسلامی شیعه مذهب است. مدت طولانی است که اسلام در وضعیت تحت ظلم و ستم در جهان بوده. در عین حال، شیعیان از آن اقلیت در جهان اسلامی. این وضعیتهای باعث می شود که حساسیت ایرانیان نسبت به تهدیدات دینی کمتر از تهدید به امنیت ملی نیست. چهارم، ایران یک کشور ((نه شرقی نه غربی)) است، اما از روی هویت ملی و جهت گیری ارزشی، به غرب نزدیکتر است. اگر چه آنها با مشخصات بالا مخالف با آمریکا و کشورهای غربی است، اما در باطن دل به روابط با آنها

اهمیت زیادی می دهند، و بیشتر مشتاق به دوستی و پشتیبانی کشورهای غربی هستند. لازم به تاکید است که ایران، به عنوان یک کشور کوچک، در حال عدم پشتیبان قابل اعتماد، دیپلماسی ضد سیستمی را در بلند مدت دنبال می کند، ولی بازی ((دست انداختن گربه توسط ماوس)) را هرگز تا جای جبران ناپذیر نکرده است. این وضعیت نشان می دهد که ایرانیان استراتژی دیپلماتیک و انعطاف پذیری بالایی دارند. آنها خواسته های خود را به راه شدید بیان می کنند و کشورهای بزرگ را طی مبارزه به گوش دادن به صدای خود مجبور می سازند. آنها ماهرند هدفی را که اصلاً غیر ممکن است با ((دیپلماسی لبه صخره)) به دست بیاورند، اما درها را برای حل اختلاف از راه مذاکره هرگز نیسته اند. آنها ابتکار دیپلماتیک خود را محکم در دست دارند، خط پایین اسرارآمیز را در مبارزه با کشورهای بزرگ کشیده اند، و هرگز اجازه نخواهند داد وضعیت تا جایی برسد که از خط پایین عبور کند و نمی تواند نجات دهند. این نتیجه را باید کشورهای کوچک، حتی کشور بزرگ یاد بگیرند.

目 录

Contents

导 论.....	/ 1
第1章 霍梅尼的人生经历和政治哲学.....	/ 17
一、霍梅尼的简要生平.....	/ 19
二、霍梅尼的政治哲学.....	/ 32
三、霍梅尼在伊斯兰革命中的作用.....	/ 39
四、伊斯兰革命后伊朗外交的逆转.....	/ 48
第2章 霍梅尼外交思想的渊源.....	/ 54
一、作为阿亚图拉的霍梅尼.....	/ 54
二、作为反君主制斗士的霍梅尼.....	/ 60
三、作为伊朗人的霍梅尼.....	/ 70
第3章 霍梅尼外交思想的理论体系.....	/ 75
一、穆斯林大团结思想.....	/ 77
二、输出革命思想.....	/ 81
三、伊斯兰圣战思想.....	/ 86
四、欲盖弥彰的民族主义思想.....	/ 98
五、和平共处的国家间关系思想.....	/ 108
六、有选择地借鉴西方文明成果的思想.....	/ 117

第4章 霍梅尼外交思想的影响.....	126
一、意识形态至上的输出革命外交.....	126
二、革命主义的反体系外交.....	131
三、难以磨灭的大国心态.....	136
四、伊朗政府的外交谋略.....	140
结 论.....	144
一、霍梅尼外交思想是伊朗外交的最高指导原则.....	144
二、霍梅尼外交思想根植于伊朗人的民族情感中.....	146
三、霍梅尼外交思想是在实践中不断调适的理论.....	149
四、伊朗将走一条曲折融入国际社会的外交路线.....	154
五、国际社会与伊朗打交道需要注意的几个问题.....	157
附 录.....	160
一、霍梅尼生平年谱.....	160
二、霍梅尼的主要著作.....	172
三、霍梅尼的政治和宗教遗嘱.....	173
四、伊朗伊斯兰共和国宪法（1979年）.....	209
五、《伊朗伊斯兰共和国宪法》修正案.....	234
参考文献.....	252
一、中文文献.....	252
二、英文文献.....	255
三、波斯语文献.....	259
致 谢.....	261